

Les 'Omgaan met de dood van huisdieren'

Lesvoorbereidingsformulier

Doelgroep: groep 7/8

Duur van de les: +/- 60 minuten

Korte omschrijving van de opdracht

Les geven over welzijn van dieren, met het onderwerp: overlijden van een huisdier, hoe ga je hier mee om en afscheid nemen. De les duurt ongeveer één uur. Er wordt afwisselend gewerkt, door actief bezig zijn en luisteren naar de theorie via powerpoint.

Beginsituatie

Beamer klaarzetten.

- Leerlingen nemen spullen mee, aandenken van hun huisdieren eventueel overleden huisdieren.
- Kinderen van groep 7/8 zijn leergierig en zullen veel vragen stellen. Het zijn rustige kinderen die wel al wat afweten van het onderwerp. De kinderen kunnen goed met elkaar omgaan.
- Geen kind wordt buitengesloten, zodat praten over de dood eenvoudiger is.
- Het meeste deel van de klas heeft ervaring met de dood van een huisdier.

Doelstelling(en)

- Kinderen hebben aan het einde van de les kennis over het overlijden van een huisdier.
- Kinderen kunnen de 5 vrijheden benoemen, wat deze inhouden en betekenen.
- Kinderen weten aan het eind van de les hoe ze met het overlijden van een huisdier om moeten gaan.

Aan de hand van de PowerPoint (aan het einde van de les) kan gecontroleerd worden of de doelstellingen behaald zijn.

Onderwijsleersituatie

Inleiding

In de klas staat een digibord. Ik heb op het bureau 24 A4 blaadjes liggen. De leerlingen hebben een aandenken van een (overleden)huisdier meegenomen. Dit is van te voren al besproken.

Leerkracht:

Ik deel A4- blaadjes uit en laat leerlingen iets opschrijven over de spullen die ze hebben meegenomen. Dit duurt ongeveer 5 minuten. Hierna laat ik ze in groepen van 3 elkaar het geschreven stuk vertellen. Vervolgens bespreek ik het nog in algemene zin klassikaal. Ik loop

rond en help groepjes waar het stroef loopt. Als een leerling niks bij zich heeft of geen huisdier heeft, zetten we die bij iemand die wel iets bij zich heeft.

Leerlingen:

Leerlingen schrijven en vertellen over hun meegenomen aandenken van een (overleden) huisdier in groepjes van 2 a 3 leerlingen.

Het schrijven duurt ongeveer 5 minuten en het vertellen duurt ongeveer 10 minuten.

Tijdsduur: 15 minuten

Kern / instructie

De PowerPoint staat klaar en het is mogelijk om via de powerpoint op You Tube een filmpje af te draaien. Ik heb een aanwijstok bij de hand om op foto's bepaalde dingen aan te kunnen wijzen.

Leerkracht:

Van te voren bespreek ik de regels.

Regels:

- Niet praten als anderen aan het woord zijn.
- Vragen stellen op de momenten die wij aangeven.
- Vingers opsteken als je iets wil zeggen of vragen.
- Niks op tafel hebben liggen, zodat de concentratie optimaal is.

Ik start nu de powerpoint die gaat over het leren omgaan met de dood van huisdieren. De powerpoint wissel ik af door vragen te stellen en een filmpje, van 3 minuten, over een dierencrematorium in België. De vragen die ik stel zijn:

- Hoe oud wordt de hond gemiddeld?(dia 17)
- Noem 3 symptomen waaraan je kan zien dat een dier ouder wordt.(dia 18)
- Noem 3 manieren waaraan je kan zien dat een hond pijn heeft.(dia 19)
- Wat zijn de 5 vrijheden?(dia 20)
- Noem 3 verschillende manieren van afscheid nemen.(dia 21)
- Mag je je dier begraven in de tuin?(dia 22)
- Wanneer neem je een nieuw huisdier?(dia 23)

De vragen bij dia: 17, 21 en 23 roept interactie op, omdat er meerdere antwoorden goed zijn en voor iedereen anders kan zijn.

Leerlingen:

Zitten aan de tafels, hebben niks op tafel liggen zodat de concentratie maximaal is, ze luisteren naar de informatie die verstrekt wordt en beantwoorden de vragen door vinger opsteken, zoals is afgesproken aan het begin van de les. Mochten leerlingen vragen hebben over een bepaalde dia, mogen ze die stellen.

Tijdsduur: 30 minuten

Afsluiting / verwerking / evaluatie(wat doet leerkracht en wat doet leerling)

Leraar:

Ik maak groepjes van 4 personen, waarvan één wordt aangewezen als voorzitter. De voorzitter geef ik een A4 vel. Ik stel de vragen van de quiz. De vragen staan op de powerpoint. Na elke vraag geef ik het antwoord. Bij sommige vragen zijn meerdere antwoorden goed. Ik beoordeel

het gegeven antwoord van de leerling. Ik noteer de scores van elke groep. De leerlingen krijgen van 2 tot 4 minuten de tijd om een vraag te beantwoorden. De quizvragen zijn:

- Hoe oud wordt de hond gemiddeld?
- Noem 3 symptomen waaraan je kan zien dat een dier ouder wordt.
- Noem 3 manieren waaraan je kan zien dat een hond pijn heeft.
- Wat zijn de 5 vrijheden?
- Noem 3 verschillende manieren van afscheid nemen.
- Mag je je dier begraven in de tuin?
- Wanneer neem je een nieuw huisdier?

Leerlingen:

Overleggen met het groepje het antwoord en de voorzitter schrijft het antwoord op de A4-blaadje dat ze van ons hebben gekregen.

Regels: anders word het een chaos

- Niet door elkaar praten.
- Elk groepje 1 voorzitter, deze schrijft de antwoorden op.
- Antwoord worden op het blaadje geschreven, niet hardop geroepen.
- Elk groepje dat het antwoord goed heeft opgeschreven krijgt 1 punt.

Tijdsduur: 15 Minuten

Onderwijs- en leermiddelen / documentatiemateriaal

- USB- stick met de powerpoint
- Digibord is aanwezig
- 15 A5-lijntjes papier voor de inleiding
- 4 A4-lijntjes papier voor de quiz

Gebruikte literatuur:

Uit het boek 'Coöperatief leren in het basisonderwijs':

Een leraar die boeiend aan activerend onderwijs doet, is in staat de leerlingen te motiveren en activeren via hoofd, hart en handen. In de praktijk uit zich dat in een hoge betrokkenheid van leerlingen. Concreet betekent dat de leerlingen zich medeverantwoordelijk voelen voor het leerproces en de leeropbrengsten, ze participeren omdat ze het willen in plaats van omdat ze moeten. Dit is tijdens de les naar voren gekomen, door een simpele maar toch effectieve coöperatieve werkvorm, namelijk: denken- delen- uitwisselen.

De leerkracht geeft een opdracht of stelt een vraag. De leerkracht geeft hierbij aan dat de leerlingen eerst individueel moeten nadenken en daarna pas met elkaar mogen overleggen. De leerlingen denken eerst individueel na over het antwoord. Oudere leerlingen schrijven hun antwoorden ook op, eventueel in steekwoorden. Dit zorgt ervoor dat alle leerlingen betrokken zijn en elkaar niet napraten. De leerlingen delen hierna in tweetallen hun antwoord. Om ervoor te zorgen dat beide leerlingen hun antwoord kunnen inbrengen en niet een van de twee overheerst kan de leerkracht een tijdslimiet stellen. Eerst mag de eerste leerling bijvoorbeeld een minuut zijn antwoord toelichten en daarna mag de tweede

leerling zijn antwoord vertellen. De antwoorden worden klassikaal uitgewisseld. Hierbij wijst de leerkracht een aantal leerlingen aan die het antwoord geven.

Deze werkvorm is geschikt voor: open vragen, inventariseren, repeteren, informatie verzamelen, taal, rekenen en zaakvakken.

De samenwerkingsvaardigheden: luisteren en informatie uitwisselen.

Uit het boek 'klassenmanagement':

In het basisonderwijs willen we een leeromgeving bereiken waarin kinderen actief, betrokken, met plezier en met succes kunnen leren. Dit kan/ is een emotionele les voor sommige leerlingen, omdat je over de dood praat van huisdieren. Je moet ervoor zorgen dat leerlingen zich welbevinden in de groep. Of kinderen zich welbevinden, kunnen we afleiden uit de volgende elementen.

De mate van openheid en ontvankelijkheid: een kind maakt gemakkelijk contacten met anderen en is nieuwsgierig, zodat het nieuwe situaties wil verkennen.

Flexibiliteit: een kind past zich gemakkelijk aan en aarzelt niet of nauwelijks zich op nieuwe situaties te oriënteren. Probleempjes worden opgelost.

Zelfvertrouwen: een kind toont zich zelfverzekerd. Het durft initiatief te nemen en mislukkingen zijn er om overwonnen te worden.

Weerbaarheid: een kind komt op voor belangen indien die nodeloos geschaad worden.

Vitaliteit: een kind straalt energie en levenslust uit.

Kunnen genieten: een kind kan echt (authentiek) genieten van de goede dingen die het meegemaakt. Vaak straalt het ontspanning uit.

Castelijns en Stevens noemen drie voorwaarden voor het welbevinden en actieve gemotiveerde leerhouding van kinderen:

1. Competentie, competentie heeft te maken met 'geloof en plezier in eigen kunnen'.
2. Relatie, relatie heeft te maken met 'de ervaring dat mensen je waarderen zoals je bent en graag met je willen omgaan'.
3. Zelfstandigheid, zelfstandigheid heeft te maken met onafhankelijk van anderen iets voor elkaar kunnen krijgen.